

Francé

Kozina

FRANCE KOZINA

TEMELJI
OSVOBOJENJA

PRIČEVANJE

SLOVENSKEGA

DOMOBRANCA

France Kozina

Samozaložba

Copyright © 1993 by France Kozina,
Niagara Falls, Canada

Prva izdaja: junij 1993

Druga izdaja: november 1993

Tretja izdaja: maj 1994

Ovitek: Akademski slikar, Ljubljana

Priredba in tisk: Žiga Krištof

TEMELJI OSVOBOJENJA

so poskus kritičnega prikaza
edine uspešne, edine zmagovite a tajne ofenzive
Narodno Osvobodilne Vojske
junija 1945 v Kočevskem Rogu,
opis njenega poteka, junaštev soudeleženi
Narodno Osvobodilnih Borcev,
analiza njihove strategije in taktike,
ocena njihove borbenosti in uspešnosti.

To pa pomeni, prevedeno v stari, tradicionalni slovenski
jezik:

**POKOL Slovenskih Domobrancev v Kočevskem
Rogu,
prikazan v uradnem jeziku
Osvobodilne Fronte Slovenskega Naroda,
tako kot sem ga jaz sam, osebno doživiljal.**

Z A H V A L A

Zahvaljujem se prijatelju, bivšemu poročniku Slovenskega Domobranstva za nasvete pri zapisovanju mojih spominov v uradnem jeziku Osvobodilne Fronte Slovenskega Naroda.

Kot zastopnik Zasutih Ust sem hotel čimbolj razpresti njihove, zelo preproste in jasne a trdo spletene domobranske misli pa tudi svoja lastna spoznanja iz dna brezna, iz množice pomorjenih domobrancev. Želel sem, da bi postalo Slovensko Domobranstvo povprečnemu bralcu katerega koli slovenskega jezika povsem razumljivo.

Upam, da se mi je z njegovo pomočjo to posrečilo.

France Kozina

 FRANCE KRIŠTOF

V S E B I N A

B r e z n o 11

Slovenski janičarski jezik 13

Dva slovenska jezika

Zmeda

Zakaj in čemu zmeda

Absolutna Znanstvena Domišljija

Slovenski osvobodilni stolp

Slovenski janičarski jezik za Temelje Osvobojenja

Verodostojnost mojega pripovedovanja

Tajnost Temeljev Osvobojenja in njen pomen

Vzorec Narodno Osvobodilne Borbe in njenih Herojev

Kaj je NOB v resnici bila

Upravičenost gesla Temelji Osvobojenja

O f e n z i v a 35

Vojaška ocena Temeljev Osvobojenja

Operativni načrt Temeljev Osvobojenja

Prva stopnja: **Uklepanje razoroženih ujetnikov v
Kočevju**

Na cesti

Vežanje

Dva nova osvobodilna izraza

Čakanje

Druga stopnja: **Nakladanje in prevoz uklenjenih do
bližine fronte**

Na tovarnjak!

V gozd

Očenaš

Tretja stopnja: Razkladanje in sezuvanje uklenjenih
sovražnikov v Rogu

Četrta stopnja: Špalirna Brana
Na položaju
Naloga Špalirne Brane
Strategija Narodno Osvobodilne Vojske
Napad

Peta stopnja: Razvezavanje in slačenje ujetnikov

Šesta stopnja: Gonja nagih ujetnikov na fronto
Fronta
Narodna Osvobodilna Borba in njeni
Heroji
Slovenska Osvobodilna Simfonija

Sedma stopnja in zmaga:

Zaplemba zlatega zobovja in poboj
sovražnikov
Narodni heroj
Prvo osvobojenje Jurjevice
Satanov obred
Zmaga

E p i l o g

81

V breznu
Dandanes
Izpolnjena zaobljuba
Imena

Pomorjenim Slovenskim Domobrancem

v spomin!

Slovencem

v opomin!

B R E Z N O

BREZNO v Kočevskem Rogu se iz vrha v globino vedno bolj širi. Na dnu ima obliko majhnega amfiteatra z odrom - kupom postreljenih domobrancev - v sredini. Tja vpada od zgoraj svetloba. Odsev se izgublja proti stenam in pod skalnimi oboki prehaja v polmrak, skoraj v temo.

Sedim blizu tega nagrmedenega človeškega kupa. Naslanjam se na deblo pokončnega drevesa, ki se je bogve na kakšen način znašlo na dnu. Ne morem se ganiti. Pretresa me zavest, da sem kljub ustrelitvi ostal živ. Samo gledam, kako iz odprtine nad menoj padajo moji nasledniki. Strel tam zgoraj in - plop - padec novega ustreljenca spodaj na kup.

Vsak tak udar od zgoraj samo pretrese gomilo k še večjemu gomazenju in trzanju večinoma nagih teles. Kot da je grmada še vsa živa. Nekatere roke se še dvigajo, nekatere noge še trzajo, nekatere oči še kažejo svojo kri ali belino in marsikatera usta se še odpirajo s hropečimi vzdihli.

A smrt brez muje, vendar neusmiljeno pobira svojo obilno žetev.

Kup raste v višino, na dnu leze narazen, navzgor pa odmira. Teža novih trupel sproti duši zadnje znake življenja. Povsod pa kri... kri... in možgani.

Zagledam nekoga, ki se na kupu dvigne in se skobaca raz njega. Nag je, samo neke vrste srajca z odtrganim ovratnikom in rokavi mu pokriva zgornji život. Komaj do pasu mu sega. Po telesu, mavričnem od udarcev, tu in tam še krvavi madeži od trupel, med katera je padel. Roki ima pa čisto okrvavljeni prav do komolca, kot da bi bili prestreljeni. Sama strjena kri, da se včasih zazdi, kot da rok sploh ne bi imel.

Postoji in pogleda navzgor, kot da pričakuje naslednjega. Ni treba čakati, že prileti novi. Nagec se skloni proti njemu in s svojimi rokami naredi znamenje križa. Tudi nad drugim, ki je padel že prej, a še vedno obrača glavo. Tako stoji tam, se umika padajočim in blagoslovlja vsakega novodošlega na poti v novo, lepše življenje. Nič ne vem, kaj so storili z njegovimi rokami, a ne stoka. Samo mrmranje njegovih latinskih besedi razložim.

Naenkrat pa obstane, poskuša še pogledati kvišku, a nima več moči. Sesede se, kosmati obraz se mu razleze v

nasmešek. Samo še rahlo zasope a že obleži tam spokojno, z očmi uprtimi v svetlobo z vrha. Ne gane se več. Luč njegovega tostranskega življenja je že ugasnila. Oči mu ne bo treba zapirati, saj ga bodo kmalu prekrila druga trupla. V njih in v njegovem zadovoljnem obrazu bi zaman iskal znakov jeze.

Srečnež! Kaj vse še čaka mene tukaj, na dnu brezna brez izhoda, med samimi mrličji!

Tedaj zaslutim pod oboki govorjenje. Od tam vstajajo sence in se stegujejo proti meni:

„Obljubil si!“

„Govori!“

„Piši!“

Kup postaja previsok. Prevrnil se bo name in me s svojo težo in krvjo zadušil.

A ne morem se ganiti. Groza, groza.... O Bog!

Nekdo me strese. Zbudim se.

Pri meni je moja Anica, moja žena, moja tolažnica, moja usmiljenka. Briše mi potno čelo, ponuja mi kozarec vode. Skuša me zamotiti. Odleže mi, ko se zavem, da nisem več v breznu.

Toda kaj, ko so se ti nočni spomini in opomini že tolikokrat ponovili. Saj ne bom imel več mirnih noči do konca življenja, če se čimprej ne pripravim k pisanju.

V breznu sem se zares zaobljubil, da bom oznanjal resnico o domobrancih in o njihovem koncu, če ostanem živ.

Pišem!

S L O V E N S K I

J A N I Č A R S K I

J E Z I K

Dva slovenska jezika

Zastavim pero, a že se pojavi težava. Ne vem več katere slovenske besede naj bi rabil, takšna je zmešnjava v slovenskem jeziku.

Ko sem bil še mlad, sem včasih premišljeval, kako je mogel Bog ob babilonskem stolpu ljudem zmešati jezike. Dandanes, ko se pripravljam k pisanju svojih doživljajev v *Temeljih Osvobojenja*, se mi zdi, da sem uganko razrešil.

Postaja mi vedno bolj jasno, da se Slovenci med seboj ne razumemo zato, ker govorimo dva različna slovenska jezika. Posebno še, kadar govorimo o stvareh, ki so se dogajale med in po zadnji svetovni vojni. Karkoli poveš v katerem koli od obeh jezikov, pomeni po navadi prav nasprotno pri drugem.

Najlepši primer za ta precep predstavljam jaz sam. V katerem jeziku naj se jaz sam predstavim slovenskim širokim ljudskim množicam? Kot Slovenski Domobranec ali kot *Izdajalec Slovenskega Naroda*? Če si izdajalec slovenskega naroda, ne moreš biti obenem slovenski domobranec. Oba besedna pojma se v istem jeziku izključujeta. Moj materin jezik, jezik mojih davnih slovenskih dedov mi pravi, da sem bil resnični slovenski domo-branec. Novi, umetelni, *osvobodilni jezik* mi pa dokazuje, da sem bil resnični *izdajalec slovenskega naroda*.

Prisiljen sem samega sebe prepričati, da sta to dva različna jezika. Tako trdovratno vztrajata pri svojih označbah, da je skupen jezik nemogoč.

To razlikovanje moram že od vsega začetka poudariti, da bodo bralci vedeli, v katerem jeziku pišem in da bodo moje besede razumeli v tistem jeziku, v katerem so zapisane. Sicer je res precej Slovencev že navajenih na slovensko dvojezičnost, toda moje branje vseeno ne bo brez zapletov.

Pristopil sem k domobrancem, da bi se boril za tisto, kar domobranska pesem lepo opeva:

„Za slovensko domačijo, za naš dragi dom in rod!”

Ne vem, kako bi danes to boljše in lepše povedal. Boril sem se za to, da bi se kljub nacističnemu okupatorju, ki so mu bili meseci, dnevi, ure na slovenski zemlji že šteti, ne da bi bilo treba kateremu koli od Slovencev samo s prstom migniti, - da bi se kljub njemu in kljub nočnemu partizanskemu okupatorju slovenska kri ohranila v živih Slovencih na ozemlju slovenske očetnjave.

Tisti, proti katerim sem se boril, so hoteli drugače. Iz same zlobe so ponujali tujemu, minljivemu okupatorju priliko, da je lahko še bolj uničeval zatirane Slovence. Sami od sebe pa so, za iste hudobne namene, rušili in požigali slovenske cerkve, gradove in domove. Mučili in morili so Slovence - može, žene, dekleta in otroke. Zaradi njih so bili preliti potoki slovenske krvi, niti ne za prazen nič, ampak za tisti pošastni nestvor, ki ga je treba dandanes do tal podirati.

Smatral sem včasih, dandanes pa vem to še bolj, da je bil moj oboroženi upor proti medslovenskemu sovraštvu in nasilju moja slovenska dolžnost, da sem ravnal kot narodnjak, tako kot me je učila moja slovenska mati, tako kot mi je veleval jezik mojih davnih slovenskih dedov.
